בס"ד

דעם רבינ'ס ליכט

משפטים תשפ"ו
גליון 272

דער ריינער קוואל

אַייערע קינדער זאָלט איר מודיעַ זַיין
וואָס דאָ האָט זיך גיטאָן (שיהר"ן ר"ט)

איך פאָלג, ווייל אַזוי וויל דער אויבערשטער!

מיר האַלטן אַ שבת נאָך קבלת התורה. לעצטע וואָך האָבן מיר זוכה געווען צו באַקומען אַ נייע תורה, די וואָך איז די תורה מאַריך וועגן דער מעמד וואָס איז געווען ביים באַרג סיני.

עס שטייט אין פסוק כ'ל אֲשֶׁר דִּבֶּר ה' נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע (שמות כד, ז)' אַז די אידן האָבן געפעדערט און געזאָגט קודם 'נַעֲשֶׂה' און נאָכדעם 'וְנִשְׁמָע'. ר' נתן שטעלט זיך אויף דעם פסוק מיט אַ וואונדער, ווי אַזוי קען מען טון עפעס פאַר מען הערט וואָס מען דאַרף טון? אַזוי ווי אַ טאַטע זאָגט פאַר זיין קינד: "ווילסט מיר פאָלגן וואָס איך גיי דיר יעצט בעטן?" און דאָס קינד זאָגט: "יאָ, איך גיי עס שוין מאַכן", נאָך פאַר דאָס קינד ווייסט בכלל וואָס ער דאַרף טון, וויאַזוי קען דאָס זיין? ר' נתן איז ממשיך, אַז דער פסוק לויבט אויס די אידן אַז זיי האָבן געפעדערט און גלייך געזאָגט נַעֲשֶׂה פאַר נִשְׁמַע, אָבער וויאַזוי קען מען זיך אויסמאָלן אין שכל אַזא זאַך? טון אַ זאַך פאַר מען הערט וואָס מען דאַרף טון.

ר' נתן איז מסביר אַז דאָס איז די שיינקייט פון אידישע קינדער, די אידן האָבן געזאָגט אַז זיי ווילן נישט חוקר זיין מיט קיין שום חקירות די טעם פון די מצוות, זיי דאַרפן נישט פאַרשטיין, וואָס דער באַשעפער וועט זאָגן וועלן זיי טון אָן פאַרשטיין, אָן קיין שאלות און חקירות, נאָר נאָכן טון די מצוות קען מען זוכה זיין 'וְנִשְׁמָע', דאָס מיינט פאַרשטיין מיטן האַרץ! רש"י ברענגט אַראָפּ אַסאַך מאָל פון חז"ל אַז נִשְׁמַע מיינט 'שׁוֹמֵעַ אֲנִי - איך פאַרשטיי", אידישע קינדער האָבן געזאָגט: "וואָס דער באַשעפער וועט הייסן וועלן מיר גלייך מאַכן, שפּעטער וְנִשְׁמָע - אַז מען וועט פאָלגן דעם אויבערשטנס מצוות און מען וועט דאָס טון בשמחה וועט מען זוכה זיין יעדער לויט זיינע דרגות צו שפּירן אַ טעם אין די מצוות.

דערפאַר האָבן די אידן באַקומען צוויי קרוינען, ווייל אַז מען איז זוכה צו טון די מצוות מיט שמחה איז מען זוכה צו אַ קרוין איבערן קאָפּ! דאָס איז דער חילוק פון אַ איד ביז אַ גוי, אַ גוי מוז אַלעס פאַרשטיין מיט זיין שכל, יעדע מצוה וואָס דער באַשעפער גיבט זיי, זענען זיי חוקר, זיי ווילן אַז דער אויבערשטער זאָל זיי מגלה זיין אַלע טעמים פון די מצוות וועלן זיי אפשר דעמאָלט איינהאַלטן די מצוות, אָבער די אידן מאַכן אַלע מצוות מיט אַ שמחה. ווי ר' נתן שרייבט, 'זיכער אויב די גוים וואָלטן געזען די ליכטיגקייט פון די מצוות, ווי יעדע מצוה שיינט אין אַלע וועלטן און דאָס איז העכער פון אַלע תענוגים פון דער וועלט, העכער פון אַלע הצלחות און נאָך אַסאַך מער פון דעם, זיכער איז נישטאָ דער וואָס איז אַזא שוטה און טיפּש וואָס וויל נישט באַקומען אַזא וואוילקייט, אַזא זיסקייט, אַזא נצחיות בפרט אַז מען קען קויפן די מצוות מיט אַפּאָר גראָשן, מיט עטליכע דאָלאַר קען מען קויפן אַ בינטל ציצית פאַר אַ טלית, אָדער אַן אַנדערע מצוה וואָס קאָסט ווייניג געלט.'

די גאַנצע וועלט קען נישט פאַרטראָגן די ליכטיגקייט וואָס ליגט אין יעדע פשוט'ע מצוה - וואָס איז זייער דערהויבן און הויך, וואויל איז דער וואָס איז זוכה צו מאַכן די מצוות מיט שמחה. אַשרינו אַז מיר האָבן זוכה

גֶעוֶועֶן צוּ אַזַא אֵייבִּיגֶע מַתָּנָה, מִיר דַארְפְן זָאגְן בַּיים דַאוֶונֶען אִינְדֶערְפְרִי דֶעם אַשְׁרֵינוּ מַה טוֹב חֶלְקֵינוּ מִיט אַ גֶעוַואלְדִיגֶע שִׂמְחָה עַד אֵין קֵץ וְתַכְלִית אַז מִיר זֶענֶען זוֹכֶה צוּ גְלֵייבְן אִין בַּאשֶׁעפֶער אוּן אִין זַיין תּוֹרָה, אִין מֹשֶׁה רַבֵּינוּ אוּן אַלֶע צַדִּיקֵי אֱמֶת, מִיט דִי הֵיילִיגֶע אֱמוּנָה דַארְפְן מִיר זִיךְ פְרֵייעֶן, וֶועלְן מִיר זוֹכֶה זַיין נָאכְדֶעם יֶעדֶער לוֹיט זַיין דַרְגָה צוּ קֶענֶען מַשִּׂיג זַיין דִי מִצְווֹת בִּיז אִיר שׁוֹרֶשׁ.

בִּפְרָט יֶעצְט קוּמֶען דִי טֶעג פוּן אֲדָר וָואס מֶען פַארְמֶערְט מִיט שִׂמְחָה. זָאל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הֶעלְפְן מִיר זָאלְן זִיךְ קֶענֶען בַּאנַייעֶן אִינְגַאנְצְן, זִיךְ פְרֵייעֶן מִיטְן ׳שֶׁלֹּא עָשַׂנִי גוֹי׳ זִיךְ פְרֵייעֶן מִיט דִי ׳נְקוּדוֹת טוֹבוֹת׳ דָאס אִיז דִי אֱמֶת׳ע שִׂמְחָה. דֶער אוֹיבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן אַז נָאךְ דָאס יָאר זָאל מֶען שׁוֹין קֶענֶען אִינְגַאנְצְן אוֹיסְמֶעקְן דֶעם עֲמָלֵק אוּן זִיךְ גְרֵייטְן צוּם פּוּרִים וִוי עֶס דַארְף צוּ זַיין.

לָאמִיר זִיךְ בַּאנַייעֶן מִיט שִׂמְחָה, עֶס זָאל שׁוֹין נִתְקַיֵּים וֶוערְן דֶער פָּסוּק ׳וְשִׂמְחַת עוֹלָם עַל רֹאשָׁם׳, גוּט שַׁבָּת

איין מעשה'לע

לְכָבוֹד דִי מַעֲרֶכֶת פוּן דֶעם רֶבִּינְ׳ס לִיכְט,

אִיךְ וִויל אַייךְ בַּאדַאנְקֶען פַאר אֵייעֶר הֵיילִיגֶע אַרְבֶּעט. אִיר הָאט דִי זְכִיָּה אַרַיינְצוּבְּרֶענְגֶען דֶעם רֶבִּינְ׳ס אוֹר אִין דִי אִינְגֶע קִינְדֶער אוּן כְ׳וֶועל אַייךְ זָאגְן אַ סוֹד, שְׁשְׁשְׁ... אוֹיךְ עֶרְוַואקְסֶענֶע הָאבְּן הֲנָאָה פוּן דֶעם הֶערְלִיכְן בְּלֶעטְל. דֶער רֶבִּי וֶועט אַייךְ זִיכֶער נִישְׁט שׁוּלְדִיג בְּלַייבְּן.

אַצִינְד וִויל אִיךְ מִיטְטֵיילְן אַ מַעֲשֶׂה פוּן תְּפִלָּה וָואס הָאט פַּאסִירְט מִיט מִיר:

אִיךְ בִּין אַרוֹיסְגֶעפָארְן אוֹיף אַ נְסִיעָה צוּ קִבְרֵי צַדִּיקִים אִינְאֵיינֶעם מִיט מַיין מִשְׁפָּחָה וֶועלְכֶע זֶענֶען דָא אָנְגֶעקוּמֶען פוּן חוּץ לָאָרֶץ.

אִיךְ קוּם אַהֵיים אוּן בַּאמֶערְק אַז מַיין סַאנְסֶא (מפּ3) אִיז נֶעלְם. עֶס הָאט מִיר זֵייעֶר לַיידְט גֶעטוּן, נִישְׁט אַזוֹי וַוייט פַאר דִי גֶעלְט שָׁאדְן וִוי אוֹיף דִי קַארְטְל וָואס אִיז גֶעוֶוען אִין דֶעם אוּן אִיז פַארְלוֹירְן גֶעגַאנְגֶען אִינְאֵיינֶעם. אִיבֶּערְהוֹיפְּט הָאט מִיר גֶעאַרְט אוֹיף מַיין בְּרוּדֶער וֶועלְכֶע הָאט זֵייעֶר בַּאדוֹיעֶרְט דֶעם קַארְטְל וָואס הָאט אַנְטְהַאלְטְן נִגּוּנִים וָואס עֶר הָאט אַלֵיין אַרַיינְגֶעזִינְגֶען. בְּקִצּוּר, סְ׳אִיז גֶעוֶוען אַ הֶפְסֵד פוּן אַסַאךְ אִינְפָארְמַאצִיֶע וָואס מִיר הָאבְּן זֵייעֶר נִישְׁט גֶעוָואלְט פַארְלִירְן.

״קוּם מִתְפַּלֵּל זַיין,״ הָאט מַיין בְּרוּדֶער מִיר דֶערְמַאנְט.

״טַאקֶע רִיכְטִיג,״ הָאבּ אִיךְ גֶעעֶנְטְפֶערְט, אָבֶּער אִין מִיר הָאבּ אִיךְ גֶעקְלֶערְט אַז סְ׳אִיז שׁוֹין אַ פַארְלוֹירֶענֶע מַעֲשֶׂה. וואוּ וֶועט מֶען יֶעצְט קֶענֶען טְרֶעפְן אַ סַאנְסֶא עֶרְגֶעץ צְוִוישְׁן דִי וֶועגְן אוּן שְׁטֶעגְן. אֲפִילוּ אוֹיבּ אַ רֵיינִיגֶער וֶועט זִיךְ נֶעמֶען דִי מִי דָאס אוֹיפְצוּהוֹיבְּן, וֶועט עֶר נִישְׁט וִויסְן צוּ וֶועמֶען דָאס גֶעהֶער.

אָבֶּער תְּפִלָּה אִיז תְּפִלָּה. מִיר אִידְן הָאבְּן אֱמוּנָה אוּן רֶעדְן צוּ אוּנְזֶער לִיבֶּער בַּאשֶׁעפֶער.

אַלְס אַ הִשְׁתַּדְּלוּת, הָאבּ אִיךְ אָנְגֶעקְלִינְגֶען מַיין קָרוֹב אוּן גֶעפְרֶעגְט אוֹיבּ עֶר הָאט אֶפְשָׁר גֶעזֶען אַ סַאנְסֶא עֶרְגֶעצְוואוּ אוּנְטֶערְוֶועגְנְס?

״אַה, כְ׳הָאבּ דִיר פּוּנְקְט גֶעוָואלְט קְלִינְגֶען,״ הָאט עֶר אוֹיסְגֶערוּפְן. נָאכְדֶעם וָואס דוּ בִּיסְט אַהֵיימְגֶעפָארְן,

הָאט שְׁלוֹמִי זִיךְ אַרָאפְּגֶעבּוֹיגְן אוּנְטֶערְן טִישׁ וואוּ מִיר הָאבְּן גֶעגֶעסְן, צוּ צַאמְנֶעמֶען דִי שְׁמוּץ אוּן הָאט אוֹיפְגֶעהוֹיבְּן אַ סַאנְסֶא, אָבֶּער גְלַייךְ הָאט עֶר דָאס צוּרִיק אַרָאפְּגֶעלֵייגְט. "עֶס גֶעהֶערְט נִישְׁט צוּ אוּנְז," הָאט עֶר זִיךְ אוּנְטֶערְגֶעזָאגְט.

מִיר הָאט זִיךְ יָא גֶעדַאכְט אַז אִיךְ הָאבּ דִיר גֶעזֶען מִיט דִי סַאנְסֶא, הָאבּ אִיךְ עֶס אוֹיפְגֶעהוֹיבְּן. וָואס זָאגְסְטוּ, סְ'אִיז טַאקֶע דַיינֶע?

יָא. סְ'אִיז גֶעוֶוען מַיין פַארְלוֹירֶענֶע אֲבֵידָה. דַאן הָאבּ אִיךְ פַארְשְׁטַאנֶען אַז תְּפִלָּה מַאכְט מֶען סֵייוִוי אֲפִילוּ דֶער יֵצֶר הָרָע וַוארְפְט אוּנְז אָפְּט אַרַיין אִין גֶעפִילְן שִׁיסְלֶעך מִיט יִאוּשׁ. דַארְפְן מִיר זִיךְ שְׁטַארְקְן אוּן קֵיינְמָאל נִישְׁט אוֹיפְגֶעבְּן הָאפֶענוּנְג.

אִין קוּרְצְן פוּן פְרִיעֶר:

רֶבִּי נָתָן אִיז זִיךְ מְדַבֵּק צוּם רֶבִּי'ן בְּלֵב וּבְנֶפֶשׁ. דֶער רֶבִּי אִיז אִים מַדְרִיךְ צוּ עֲבוֹדַת הַשֵּׁם. צְוִוישְׁן אַנְדֶערֶע זָאגְט עֶר אִים אַז עֶר זָאל ווִידְמֶען זַיינֶע טֶעג בְּלוֹיז צוּ עֲבוֹדָה אוּן תְּפִלָּה. בִּיז דַאן פְלֶעגְט זַיין רֶעבֶּיצִין שְׁטֵיין אִין גֶעשֶׁעפְט אוּן רֶבִּי נָתָן פְלֶעגְט מַאכְן דִי חֶשְׁבּוֹנוֹת יֶעדְן טָאג, אָבֶּער אַצִינְד לָאזְט עֶר אַלֶעס אָפּ. דִי אַרוּמִיגֶע זָאגְן אִים מוּסָר אָבֶּער עֶר וֵוייסְט אַז עֶר הָאט נָאר אֵיין צִיל אִין לֶעבְן, צוּ פָאלְגְן דֶעם רֶבִּי'ן אוּן זַיינֶע עֵצוֹת.

אַצִינְד לֵיינְט וַוייטֶער:

אִין דִי פְרִיעֶרְדִיגֶע קַאפִּיטְלֶעך הָאבְּן מִיר גֶעבְּרֶענְגְט אַז אִינְמִיטְן זוּמֶער הָאט רֶבִּי נָתָן גֶערֶעכְנְט זִיךְ אַרִיבֶּערְצוּצִיעֶן קַיין בַּארְדִיטְשׁוֹב צוּ פִירְן דָארְט דִי גֶעשֶׁעפְטְן, אָבֶּער אַזוֹיוִוי עֶר הָאט בַּאקוּמֶען אַ יְדִיעָה אַז זַיין הֵיילִיגֶער שְׁוֶוער, הגה"צ רֶבִּי דָּוִד צְבִי זִכְרוֹנוֹ לִבְרָכָה, אִיז אוּנְטֶערְוֶועגְנְס אוּן וֶועט אִין דִי נָאנְטֶע טֶעג פַארְבַּייפָארְן נֶעמִירוֹב, הָאט עֶר אָפְּגֶעלֵייגְט זַיין אַרִיבֶּערְצִיעֶן זִיךְ אוֹיף שְׁפֶּעטֶער.

אַזוֹי אַרוּם אִיז אוֹיסְגֶעקוּמֶען אַז רֶבִּי נָתָן הָאט זִיךְ בַּאקֶענְט מִיטְ'ן רֶבִּי'ן עֶרֶב רֹאשׁ הַשָּׁנָה (ווִי גֶעשְׁרִיבְּן אִין אַן אוֹיסְפִירְלִיכֶע בַּארִיכְט אִין דִי פְרִיעֶרְדִיגֶע קַאפִּיטְלֶעך). סְ'אִיז גֶעוֶוען אַ גֶעוַואלְדִיגֶע סִיַּיעְתָּא דִשְׁמַיָּא אַז רֶבִּי נָתָן אִיז גֶעבְּלִיבְּן אִין נֶעמִירוֹב וָואס אִיז בְּלוֹיז צְוֵויי שָׁעָה פוּן בְּרֶסְלֶב. וֶוען עֶר ווּאוֹינְט וֶוען שׁוֹין אִין בַּארְדִיטְשׁוֹב אִיז אַ סָפֵק צוּ עֶר ווּאלְט בִּכְלַל גֶעהֶערְט פוּן רֶבִּי'ן אוּן צוּ עֶר וָואלְט גֶעקֶענְט פָארְן אַזוֹי אָפְט.

לְמַעֲשֶׂה הָאט זִיךְ דֶער בַּאזוּךְ פוּן שְׁוֶוער אָפְּגֶעשְׁטוּפְּט אוּן עֶר אִיז עֶרְשִׁינֶען עֶרְשְׁט נָאךְ יָמִים טוֹבִים, אָנְהֵייבּ ווִינְטֶער. דִי בַּאזוּךְ הָאט אַרַיינְגֶעבְּלָאזְן אַ פְרִישֶׁער חִיוּת אִין דִי טָאכְטֶער, רֶבִּי נָתָנְ'ס רֶעבֶּיצִין. סְ'אִיז שׁוֹין אַרִיבֶּער פִיל צַייט פוּן וֶוען זִי הָאט צוּם לֶעצְט גֶעזֶען אִיר הֵיילִיגֶער פָאטֶער. (אִין יֶענֶע צַייט הָאט גֶעקֶענְט פַּאסִירְן אַז מֶען זָאל נִישְׁט זֶען נָאנְטֶע מִשְׁפָּחָה פַאר לַאנְגֶע חֳדָשִׁים אוּן אֲפִילוּ יָארְן.)

צְווִישְׁן אַנְדֶערֶע הָאט דִי רֶעבֶּיצִין זִיךְ אוֹיסְגֶערֶעדְט

דָאס הַארְץ אַז נִישְׁט נָאר וָואס אִיר מַאן אִיז גֶעוָוארְן אַ חָסִיד נָאר דֶערְצוּ הָאט עֶר זִיךְ בַּאקֶענְט מִיט אַ נַייעֶר רֶבִּי. עֶר פָּארְט זַייעֶר אָפְט קַיין בְּרֶסְלֶב וואו דֶער רֶבִּי וואוינְט. אוּן יֶעצְט הָאט עֶר כִּמְעַט אִינְגַאנְצְן אָרָאפְּגֶעוָוארְפְן פוּן זִיךְ דָאס עוֹל הַפַּרְנָסָה.

פַאר'ן שְׁוֶוער הָאט דָאס אִין אָנְהֵייבּ זֵייעֶר נִישְׁט גֶעפָאלְן, אָבֶער נָאכְדֶעם הָאט עֶר אִיר אַ פְרֶעג גֶעטוּן: "לֶערְנְט רֶבִּי נָתָן עֶפֶּעס תּוֹרָה?!" "יָא! זִיכֶער! נָאךְ פִיל מֶער ווִי פְרִיעֶר!" הָאט דִי רֶעבֶּיצִין בַּאשְׁטֶעטִיגְט. "אוּן פוּן אַזַא מַאן ווִילְסְטוּ דִיךְ גֶטְ'ן?!?" הָאט דֶער פָאטֶער אִיז פַארְגֶעהַאלְטְן מִיט פַארְדְרוּס. "מִיט דִי נָאז זָאלְסְטוּ אַקֶערְן אִים צוּ בְּרֶענְגֶען פַּרְנָסָה, אוּן זָאלְסְט אִים נִישְׁט שְׁטֶערְן פוּן לֶערְנֶען. נֶעם אַ זַאק זַאלְץ, זֶעץ דִיךְ אִין מַארְק אוּן פַארְקוֹיף עֶס!!!"

ווִי שְׁטַארְק רֶבִּי דָוִד צְבִי אִיז גֶעוֶוען אַ מִתְנַגֵּד, אִיז עֶר אָבֶער גֶעוֶוען אַן אֱמֶתְ'ער גָאוֹן אוּן רִיכְטִיג גֶעוואוּסְט ווִי אָפְּצוּשַׁאצְן לִמּוּד הַתּוֹרָה. אוּן דִי טָאכְטֶער, ווֶעלְכֶע אִיז עֶרְצוֹיגְן גֶעוָוארְן צוּ אַהֲבַת הַתּוֹרָה הָאט דֶערְהֶערְט דִי פַייעֶרְדִיגֶע רֵייד פוּן אִיר פָאטֶער, הָאט זִי גְלַייךְ גֶענוּמֶען אוֹיף זִיךְ דָאס עוֹל פוּן פַּרְנָסָה מִיט מְסִירַת נֶפֶשׁ. אִיר גְרֶעסְטֶע זְכִיָּה אִיז גֶעוֶוען צוּ הָאבְן אַ מַאן אַ תַּלְמִיד חָכָם וָואס גֶעבְּט זִיךְ אַוֶועק פַאר תּוֹרָה וַעֲבוֹדָה.

ווֶען רֶבִּי דָוִד צְבִי הָאט גֶעהֶערְט אַז דֶער רֶבִּי צוּ ווֶעמֶען רֶבִּי נָתָן אִיז גֶעוָוארְן מְקוּשָׁר, הָאט אַרַיינְגֶעבְּלָאזְן אִין אִים אַ חִיּוּת אוּן הַתְמָדַת הַתּוֹרָה, הָאט עֶר זִיךְ אָנְגֶערוּפְן: "אַזַא רֶבִּי וָואס גֶעבְּט אַרַיין אַ חֵשֶׁק צוּ לֶערְנֶען פְלֵייסִיג תּוֹרָה, דַארְף מֶען דַאנְקֶען!" דָאס אִיז גֶעוֶוען אַ חִידּוּשׁ בַּיי אַלֶעמֶען וָואס הָאבְן גֶעוואוּסְט אַז רֶבִּי דָוִד צְבִי אִיז אַ מִתְנַגֵּד. אָבֶער פוּנְדֶעסְטְוֶועגְן אִיז עֶר גֶעוֶוען אַן אִישׁ אֱמֶת.

רֶבִּי נָתָן הָאט זִיךְ ווַייטֶער גֶעהַאלְטְן צוּ זַיין אוּנְטֶערְנֶעמוּנְג פוּן לֶערְנֶען אוּן דַאווְנֶען אַ גַאנְצְן טָאג, אָבֶער הָאט אוֹיסְגֶעאַרְבֶּעט אַ פְּשָׁרָה מִיט זַיין מִשְׁפָּחָה אַז עֶר ווֶעט נִישְׁט פָארְן אַזוֹי אָפְט קַיין בְּרֶסְלֶב אוּן ווֶעט פוּן צַייט צוּ צַייט רַייזְן קַיין בַּארְדִיטְשׁוֹב צוּ אַיינְהַאנְדְלֶען פְרִישֶׁע סְחוֹרָה.

מַזָל טוֹב!!! מַזָל טוֹב!!!

עֶרֶב שַׁבַּת קוֹדֶשׁ פָּרָשַׁת תּוֹלְדוֹת, רֹאשׁ חֹדֶשׁ כִּסְלֵו, אִיז בַּיי רֶבִּי נָתָן אִין שְׁטוּבּ לִיכְטִיג גֶעוָוארְן פוּן דִי גְרוֹיסֶע שִׂמְחָה ווֶען עֶס אִיז אִים גֶעבּוֹירְן גֶעוָוארְן אַ אִינְגְל בְּעִיבּוּר! צֶען יָאר נָאךְ דֶער חֲתוּנָה! דֶעם רֶבִּינְ'ס בְּרָכָה אִיז פוּלְקָאם מְקוּיָּם גֶעוָוארְן.

(אִין דִי פָארִיגֶע קַאפִּיטְלֶעךְ הָאבְן מִיר גֶעבְּרֶענְגְט ווִי דֶער רֶבִּי נָתָן רֶעדְט זִיךְ אוֹיס צוּם רֶבִּי'ן אַז דִי קִינְדֶער הַאלְטְן זִיךְ נִישְׁט בַּיי אִים לֹא עָלֵינוּ. דֶער רֶבִּי הֵייסְט אִים בְּרֶענְגֶען אַ פִּדְיוֹן פוּן זֶעקְס בֶּענְקֶלֶעךְ קֶעגְן דֶעם ו' וָואס טוּט בַּאהֶעפְטְן דִי אוֹיבֶּערְשְׁטֶע טֵייל אוּן דִי אוּנְטֶערְשְׁטֶע טֵייל פוּן דֶעם אוֹת א'; לוֹיט דִי תּוֹרָה וָואס דֶער רֶבִּי הָאט גֶעזָאגְט שַׁבַּת שׁוּבָה. שְׁפֶּעטֶער הָאט רֶבִּי נָתָן טַאקֶע גֶעהַאט זֶעקְס קִינְדֶער.)

דִי שִׂמְחָה אִיז גֶעוֶוען אִין לְשַׁעַר אַז מֶען הָאט דָאס עֶנְדְלִיךְ דֶערְלֶעבְּט. אַלֶע מִשְׁפָּחָה אוּן פְרַיינְט הָאבְן זִיךְ גֶעפְרֵייט צוּ דִי גֶעוואַלְדִיגֶע שִׂמְחָה; רֶבִּי נָתָן מִיט זַיין רֶעבֶּיצִין הָאבְן זוֹכֶה גֶעוֶוען צוּ אַ בֵּן זָכָר – אַ קַדִּישְׁ'ל!

דִי שִׂמְחָה אִיז אָבֶער פַארְנֶעפְּלְט גֶעוָוארְן, ווֶען דִי רֶעבֶּיצִין הָאט אָנְגֶעהוֹיבְּן זִיךְ נִישְׁט גוּט צוּ פִילְן. מֶען אִיז גֶעלָאפְן בְּרֶענְגֶען אַ דָאקְטָאר וָואס זָאל אִיר בַּאהַאנְדְלֶען. פַאר רֶבִּי נָתָן הָאט דָאס זֵייעֶר נִישְׁט גֶעשְׁמֶעקְט, ווִיסְנְדִיג פוּנֶעם רֶבִּינְ'ס הִתְנַגְּדוּת זִיךְ צוּ בַּאנִיצְן מִיט דָאקְטוֹירִים. אָבֶער זַייעֶנְדִיג נָאךְ אַ פְרִישֶׁער חָסִיד פוּן רֶבִּי'ן, אִיז עֶר נָאכְנִישְׁט גֶעוֶוען גֶענוּג שְׁטַארְק בַּיי זִיךְ אַוֶועקְצוּשִׁיקְן דֶעם דָאקְטָאר.

לְמַעֲשֶׂה הָאט דֶער בַּאשֶׁעפֶער גֶעהָאלְפְן אַז דִי רֶעבֶּיצִין הָאט נִישְׁט גֶעדַארְפְט אָנְקוּמֶען צוּם דָאקְטָארְ׳ס הִילְף אוּן רֶבִּי נָתָן הָאט פְּרַיי אָפְּגֶעאָטֶעמְט.

דֶער בְּרִית אִיז פָארְגֶעקוּמֶען פְרַייטָאג פַּרְשַׁת וַיֵּצֵא אוּן מֶען הָאט אַ נָאמֶען גֶעגֶעבְן דֶעם קִינְד, שַׁכְנָא. עֶטְלִיכֶע טֶעג נָאכְ׳ן בְּרִית הָאט זִיךְ רֶבִּי נָתָן וִוידֶער אַרוֹיסְגֶעלָאזְט אִין וֶועג צוּם רֶבִּי׳ן. דֶער רֶבִּי אִיז גֶעוֶוען פְרֵיילִיךְ מִיט דִי גוּטֶע בְּשׂוֹרָה. אִין דֶעם שְׁמוּעֶס, הָאט רֶבִּי נָתָן דֶערְצֵיילְט אִיבֶּער דֶעם אִינְצִידֶענְט מִיטְ׳ן דָאקְטָאר. דֶער רֶבִּי הָאט אִים שְׁטַארְק מְחַזֵּק גֶעוֶוען אוֹיף דֶעם וָואס עֶר הָאט זִיךְ נִישְׁט גֶעוָואלְט בַּאנִיצְן מִיטְ׳ן דָאקְטָאר. דֶער רֶבִּי הָאט אִים דַאן גֶעזָאגְט אַ תּוֹרָה וָואס עֶר אִיז דָארְט מַסְבִּיר דֶער עִנְיָן, אַז וֶוען אַ מֶענְטְשׁ מַאכְט זִיךְ אַ גְרִינְטְלִיכֶע חֶשְׁבּוֹן הַנֶּפֶשׁ אוֹיף אַלֶע זַיינֶע מַעֲשִׂים צוּ זֶען צִי אַלֶעס אִיז אוֹיסְגֶעהַאלְטְן בַּיי אִים לוֹיט וִוי דֶער אוֹיבֶּערְשְׁטֶער וִויל, אִיז עֶר מַמְתִּיק אַלֶע דִינִים פוּן אִים אוּן דָאס אִיז פַארְבִּינְדְן מִיטְ׳ן גֶעבוּרְט פוּן אַ קִינְד. דֶער רֶבִּי הָאט דֶערְבַּיי גֶעזָאגְט אַ טִיפֶע הַסְבֵּר פַארְוָואס דִי וֶועלְט דְרִיקְט זִיךְ אוֹיס מִיטְ׳ן לָשׁוֹן: ״מֶען דַארְף לוֹיפְן נָאךְ אַ דָאקְטָאר.״

לֵיינְט וַוייטֶער אִין קוּמֶענְדִיגְן נוּמֶער אי״ה נָאךְ אִיבֶּער דֶער בַּאזוּךְ בַּיים רֶבִּי׳ן אוּן דִי שְׁוֶוערֶע גְּזַר דִין אוֹיפְ׳ן קִינְד פוּן זַיין חַבֵר.

דָאס שְׁוַויגְן הָאט גֶערַאטֶעוֶועט

זִיךְ פַארְהֶערְט אוֹיף גַאנְץ מַסֶּכֶת שַׁבָּת, אוּן אִיךְ בִּין גֶעוֶוען פוּן דִי גְרֶעסְטֶע מְצֻטַּיְּנִים אִין כִּתָּה. וִוי בִּין אִיךְ פְּלוּצְלִינְג אַזוֹי גֶעפַאלְן? וִויאַזוֹי? אוֹי וֵויי! וָואס גֶעשֶׁעט מִיט מִיר?! וואוּ בִּין אִיךְ? אוֹי אוֹי אוֹי!!!

מִיט וֶועמֶען דְרֵיי אִיךְ זִיךְ? מִיט וֶועמֶען רֶעד אִיךְ? דָאס אִיז מְסוּכָּן! פַּייֶער!

צוּ קֶען אִיךְ זֵיי דֶען? אַזוֹיפִיל קֶען מֶען קְלָאר זֶען מִיט דִי אוֹיגְן, אַז קֵיין סַאךְ יִרְאַת שָׁמַיִם הָאבְּן זֵיי נִישְׁט... דִי קְלֵיינֶע קַאפְּל, אָן קֵיין בָּארְד אוּן פֵּיאוֹת, פְּרֶעמְדֶע נֶעמֶען - אִין דִי גַאנְצֶע חֵדֶר הָאבּ אִיךְ נִישְׁט אַזֶעלְכֶע חֲבֵרִים, נִישְׁט קֵיין קוֹבִּי, אוּן נִישְׁט קֵיין גַּדִּי! דָאס הֶעמְד פוּן גַּדִּי קוּקְט אוֹיס פּוּנְקְט וִוי פוּן דִי וָואס זֶענֶען וַוייט פוּן שְׁמִירַת שַׁבָּת. אוּן עֶר רֶעדְט נָאךְ מִיט מִיר וִוי אַ חַבֶר אוּן טְרָאגְט מִיר אָן אַ צִיגַארֶעטְל??? וָואס גֵייט פָּאר מִיט דִיר רְאוּבֵן? - שְׁרַייעֶט עֶר צוּ זִיךְ זֶעלְבְּסְט מִיט אַ פֶּעסְטְן שְׁטִימֶע - אַנְטְלוֹיף, אַנְטְלוֹיף! מֶען פְּרוּבִּירְט דִיר צוּ

המשך פון זייט 12

פַארְכַאפְּן אוּן אַרָאפְּשְׁלֶעפְּן!!!

פְּלוּצְלִינְג רוּפְן זֵיי מִיר רוּבִּי, כְּאִילוּ אִיךְ וָואלְט גֶעוֶוען עֶפֶּעס אַ גַאסְן-יוּנְג...

מִיט אַ פֶּעסְטֶע הַחְלָטָה, הָאט רְאוּבֵן מַחְלִיט גֶעוֶוען אָפְּצוּהַאקְן מִיט זֵיי, אוּן זֵיי נִישְׁט עֶנְטְפֶערְן. נִישְׁט צוּ רֶעדְן מִיט זֵיי, אוּן בִּכְלַל מֶער נִישְׁט צוּ קוּמֶען צוּ דֶעם מְסוּכָּנְ׳דִיגְן פֶּעדְלֶערַיי טִישְׁל.

אַ וָואךְ שְׁפֶּעטֶער, וֶוען עֶר אִיז אָנְגֶעקוּמֶען צוּ דִי שְׁטִיבְּלֶעךְ אוֹיף צוּ דַאוֶוענֶען מַעֲרִיב, הָאט קוֹבִּי גֶעלַאכְט צוּ אִים, אָבֶער רְאוּבֵן - וָואס אִיז גֶעוֶוען פֶּעסְט בַּיי זִיךְ - הָאט אִים אִיגְנָארִירְט, נִישְׁט גֶעקוּקְט אוֹיף אִים, אוּן אִים נִישְׁט גֶעעֶנְטְפֶערְט.

אַזוֹי אִיז רְאוּבֵן דִי לֶעצְטֶע רֶגַע גֶערַאטֶעוֶועט גֶעוָוארְן פוּן אָפְּגְרוּנְד, פּוּנְקְט וִוי דֶער קֵייזֶערְ׳ס טָאכְטֶער וָואס הָאט נִישְׁט גֶעעֶנְטְפֶערְט דֶעם רוֹצֵחַ, אוּן דֶערְמִיט זִיךְ גֶערַאטֶעוֶועט אִיר פְּרַייהֵייט אוּן לֶעבְּן, אִין דִי לֶעצְטֶע רֶגַע.

דאס טייכל טרערן
בײַם היילִיגן ציון

אִין קוּרְצְן פוּן פְרִיעֶר

עֶס אִיז גֶעקוּמֶען אַ שְׁוֶוערֶע נִסָּיוֹן פַאר דִי מִשְׁפָּחָה, דֶער שְׁוָואגֶער פוּן רֶבִּי יוֹחָנָן, דֶער חָסִיד רֶבִּי נַפְתָּלִי צְבִי דוּבִּינְסְקִי, אִיז פַארְשִׁיקְט גֶעוָוארְן קַיין סִיבִּיר פַאר גַאנְצֶע נַיין יָאר, פַארְן אִיבֶּערְרֶעדְן אַ צְוֵוייטְן אִיד צוּ הִיטְן שַׁבָּת!

יֶעצְט לֵיינְט וַוייטֶער

רֶבִּי יוֹחָנָן הָאט זִיךְ אוּנְטֶערְגֶענוּמֶען צוּ מְחַנֵךְ זַיין זַיין פְּלוּמֶענִיק, רֶבִּי בָּרוּךְ יַעֲקֹב, עֶר הָאט אִים עֶרְצוֹיגְן וִוי אַן אֵייגְן קִינְד צוּ דִי תּוֹרָה אוּן צוּם רֶבִּי'נְס וֶועג מִיט מְסִירוּת נֶפֶשׁ מַמָּשׁ.

וֶוען דִי רְדִיפוֹת פוּן דִי קָאמוּנִיסְטְן הָאט זִיךְ גֶעשְׁטַארְקְט, אִיז רֶבִּי יוֹחָנָן אַרִיבֶּער וואוֹינֶען קַיין טַאשְׁקֶענְט אִין אוּזְבֶּעקִיסְטַאן, אִין טַאשְׁקֶענְט הָאבְּן דַאן גֶעוואוֹינְט עֶטְלִיכֶע בְּרֶסְלֶבֶ'ע חֲסִידִים אוּן אֲפִילוּ פַארְמָאגְט אַ שׁוּל אוֹיפְן רֶבִּי'נְס נָאמֶען.

דָארְט הָאט נִישְׁט גֶעשְׁוֶועבְּט אַזַא סַכָּנָה צוּ פִירְן אַ אִידִישֶׁע לֶעבְּן. רֶבִּי יוֹחָנָן הָאט פַארְשְׁטֵייט זִיךְ מִיטְגֶענוּמֶען דָאס קִינְד בָּרוּךְ יַעֲקֹב אוּן הָאט זִיךְ אִינְגַאנְצְן אַוֶועקְגֶעגֶעבְּן צוּ אוֹיפְצִיעֶן דָאס קִינְד מִיט עֶרְלִיכְקֵייט אוּן אִים נִישְׁט גֶעשִׁיקְט צוּ דִי גוֹיִשֶׁ'ע שׁוּלֶעס וִוי דָאס גֶעזֶעץ הָאט פַארְלַאנְגְט פוּן יֶעדְן בִּירְגֶער.

אִין יֶענֶע צַייט פְלֶעגְן אַלֶע בַּאגְלֵייבְּטֶע בִּירְגֶער דִינֶען אַלְס שְׁפִּיָאנֶען פַאר דִי רוּסִישֶׁע לַאנְד, וֶוען דִי גוֹי'שֶׁע שְׁכֵנִים הָאבְּן בַּאמֶערְקְט וִוי דָאס קִינְד בְּלַייבְּט יֶעדְן טָאג אִין שְׁטוּבּ אוּן גֵייט נִישְׁט לֶערְנֶען, הָאט רֶבִּי יוֹחָנָן גֶעפַּאקְט פֶּעק אוּן גֶעוַואנְדֶערְט צוּ אַ צְוֵוייטְן אוּמְבַּאמֶערְקְטְן אָרְט.

רֶבִּי בָּרוּךְ יַעֲקֹב דֶערְצֵיילְט אַז רֶבִּי יוֹחָנָן הָאט אִים קֵיינְמָאל נִישְׁט גֶעשְׁלָאגְן חוּץ פוּן אֵיין מָאל. גֶעוֶוען אִיז דָאס נָאךְ זַיין חֲתוּנָה, וֶוען רֶבִּי יוֹחָנָן הָאט אִים בַּאמֶערְקְט מִיט אַ צִיגַארֶעטְל אִין מוֹיל, וָואס דָאס אִיז קֶעגְן דֶעם רֶבִּי'נְס רָצוֹן, הָאט עֶר זִיךְ נִישְׁט גֶעקֶענְט אַיינְהַאלְטְן אוּן פוּן גְרוֹיס צַעַר הָאט עֶר אִים גֶעגֶעבְּן אַ פַּאטְשׁ אִין פָּנִים. פוּן דַאן, הָאט רֶבִּי בָּרוּךְ יַעֲקֹב מֶער נִישְׁט גֶענוּמֶען קַיין צִיגַאר אִין הַאנְט.

אַלְס דַאנְקְבַּארְקַייט פַאר אִים אוֹיפְצִיעֶן מִיט אַזַא אִיבֶּערְגֶעגֶעבְּנְקַייט, הָאט רֶבִּי בָּרוּךְ יַעֲקֹב גֶעטוֹישְׁט זַיין נָאמֶען צוּ 'גַאלַאנְט', אוֹיךְ וַוייל רֶבִּי יוֹחָנָן הָאט לַיידֶער נִישְׁט אִיבֶּערְגֶעלָאזְט קַיין דוֹרוֹת.

טְרַאכְטְן פוּן אַ צְוֵוייטְן אִיד, מִיט דֶעם הָאט זִיךְ רֶבִּי יוֹחָנָן אוֹיסְגֶעצֵייכְנְט. וֶוען אַ אִיד פוּן חוּץ לָאָרֶץ אִיז גֶעקוּמֶען אֵיינְמָאל דַאוֶוענֶען אִין בְּרֶסְלֶבֶ'עֶר שׁוּל, רֶבִּי יוֹחָנָן הָאט בַּאמֶערְקְט וִוי זַיין טַלִית אִיז אַבִּיסְל פַארְפְלֶעקְט. נָאכְן דַאוֶוענֶען אִיז עֶר צוּ אִים צוּגֶעגַאנְגֶען, אַרָאפְּגֶענוּמֶען דֶעם טַלִית אוּן צוּמָארְגְנְס אִיר צוּרִיקְגֶעבְּרֶענְגְט רֵיין גֶעוַואשְׁן!

אִין זַיינֶע עֶלְטֶערֶע יָארְן וֶוען רֶבִּי יוֹחָנָן אִיז גֶעפַאלְן אוּן זִיךְ לֹא-עָלֵינוּ צֶעבְּרָאכְן זַיינֶע בֵּיינֶער, דָאס

הָאט אִים גֶעבְּרֶענְגְט שְׁרֶעקְלִיכֶע וֵוייטָאגְן, בִּפְרָט אַז עֶר אִיז שׁוֹין גֶעוֶועזְן אַלְט אוּן שְׁוַואךְ. זַיינֶע קְרוֹבִים הָאבְּן אִים גֶעבְּרֶענְגְט אַ מֶעדֶעצִין צוּ שְׁטִילְן זַיינֶע שְׁמֶערְצְלִיכֶע וֵוייטָאגְן, אָבֶער רֶבִּי יוֹחָנָן הָאט בְּשׁוּם אוֹפָן נִישְׁט מַסְכִּים גֶעוֶועזְן צוּ הֶערְן וָואס זֵיי וִוילְן, עֶר הָאט עֶנְדֶערְשׁ אוֹיסְגֶעוֶועלְט צוּ לַיידְן אוּן שְׁוַוייגְן וִוי צוּ עוֹבֵר צוּ זַיין אוֹיפְן רֶבִּי'נְס רֵייד זִיךְ צוּ דֶערְוַוייטֶערְן פוּן דָאקְטוֹירִים.

זַיינֶע שְׁטוּבּ מֶענְטְשְׁן וֶועלְכֶע הָאבְּן נִישְׁט גֶעקֶענְט צוּזֶען זַיין פֵּיין, הָאבְּן גֶעפְרֶעגְט בַּיים דָאקְטָאר אַן עֵצָה, הָאט עֶר פָארְגֶעשְׁלָאגְן אַז אֵיינֶער פוּן דִי מִשְׁפָּחָה זָאל אִיבֶּערְרֶעדְן דֶעם עֶלְטֶערְן אִיד צוּ נֶעמֶען דִי רְפוּאוֹת וַוייל עֶס וֶועט אִים זִיךְ לוֹינֶען. וֶוען רֶבִּי יוֹחָנָן הָאט זִיךְ אוּנְטֶערְגֶעהֶערְט זֵייעֶר גֶעשְׁפְּרֶעךְ, הָאט עֶר זִיךְ אָנְגֶערוּפְן: "דֶער דָאקְטָאר דַארְף לֶעבְּן אוּן בְּרֶענְגֶען פַּרְנָסָה, דֶערִיבֶּער וֶועל אִיךְ נֶעמֶען דִי מֶעדֶעצִינֶען, אָבֶער אִיךְ וִויל אוֹיךְ לֶעבְּן, דֶערִיבֶּער נֶעם אִיךְ עֶס נִישְׁט אַרַיין אִין מוֹיל!".

טְרָאץ וָואס עֶר אִיז גֶעוֶועזְן אַרוּמְגֶענוּמֶען מִיט צַעַר אוּן פֵּיין הָאבְּן דִי אַרוּמִיגֶע נִישְׁט גֶעהֶערְט עֶר זָאל זִיךְ אָפְּרֶעדְן אוֹיף זַיינֶע שְׁמֶערְצְן. אוֹיךְ אִינֶעם טִיפְן עֶלְטֶער, וֶוען דִי קְרֶענְק הָאט טִיף גֶעשְׁלָאגְן אִינֶעם גוּף, אַז לִיגְנְדִיג אִין בֶּעט פְלֶעגְט עֶר זִיךְ וַוארְפְן פוּן אֵיין זַייט צוּם צְוֵוייטְן פוּן גְרוֹיס צַעַר, אָבֶער עֶר פוּן זַיין זַייט וֶוען מֶען הָאט אִים גֶעפְרֶעגְט אִיבֶּער זַיין מַצָּב הָאט גֶעעֶנְטְפֶערְט מִיט שִׂמְחָה אוּן אַ לִיכְטִיגֶע פָּנִים: "בָּרוּךְ הַשֵּׁם!"

אַזוֹי אִיז אִים גֶעלוּנְגֶען צוּ בַּאהַאלְטְן זַיינֶע וֵוייטָאגְן, אַז זַיינֶע נָאנְטֶע הָאבְּן בֶּאֱמֶת נִישְׁט גֶעווּאוּסְט צוּ עֶר לַיידְט אָדֶער נִישְׁט.

זַיינֶע כּוֹחוֹת הַנֶּפֶשׁ אוּן פֶעסְטֶע אֱמוּנָה הָאט עֶר גֶעצוֹיגְן פוּן הֵיילִיגְן רֶבִּי'ן. בִּיז זַיין לֶעצְטְן טָאג אִיז עֶר גֶעוֶועזְן מִיט אֵיין שְׁטִיק יִשּׁוּב הַדַּעַת, אִין זְכוּת פוּן זַיינֶע פִילֶע הִתְבּוֹדְדוּת וָואס עֶר הָאט זִיךְ אוֹיסְגֶערֶעדְט צוּם הֵיילִיגְן בַּאשֶׁעפֶער.

(בילד א שול אין אוזבעקיסטאן)

לכבוד חודש אדר און א גאנץ יאר!!

פצזמדג כביס תא זהיפ זכ

מקמ ימכמ קבנפאת קממדת

לישפתג תהכטפ ליצ וזימי

ליין די ליכטיגע ווערטער מיט די הילף פון די סימנים דא אונטן

סימנים

א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
ת	ש	ר	ק	צ	פ	ע	ס	נ	מ	ל
ל	מ	נ	ס	ע	פ	צ	ק	ר	ש	ת
כ	י	ט	ח	ז	ו	ה	ד	ג	ב	א

סִיפּוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת מִשָּׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת

אַמָאל אִיז זִי צוּ אִים גֶעקוּמֶען – אִיז עֶר גֶעגַאנְגֶען, אוּן הָאט אִיר אוֹיפְגֶעעֶפְנְט דָאס ׳חֵדֶר׳ [צִימֶער], וָואס דָארְט זֶענֶען גֶעשְׁטַאנֶען דִי ׳גִילְדֶענֶע פֵייגְל׳ וְכוּ׳. הָאט זִי גֶעזֶעהְן: [אַז] סְ׳אִיז זֵייעֶר אַ ׳וִוילְד [וואוּנְדֶערְלִיכֶע] חִידוּשׁ׳!

אוּן דִי ׳אִיבְּרִיגֶע מֶענְטְשְׁן׳ וָואס זֶענֶען מִיט אִיר גֶעוֶוען (דְהַיְינוּ: דִי ׳וַואךְ׳ וְכוּ׳), הָאבְּן אוֹיךְ גֶעוָואלְט אַרַיינְגֵיין אִין דֶעם ׳חֵדֶר׳ [צִימֶער] – הָאט עֶר גֶעזָאגְט: ״נֵיין״! ״נֵיין״! ״דָאס וַוייז אִיךְ נִישְׁט [פַאר] קַיין שׁוּם ׳מֶענְטְשְׁן׳, נָאר [פַאר] דִיר, וַוייל דוּ בִּיזְט דֶעם ׳קֵיסָרְ׳ס טָאכְטֶער׳ – אָבֶער פַאר ׳אַנְדֶערֶע׳, וִויל אִיךְ דָאס גָארְנִישְׁט וַוייזְן״! אִיז זִי אַלֵיין אַהִין אַרַיינְגֶעגַאנְגֶען!

אִיז עֶר [דֶער רוֹצֵחַ] אוֹיךְ אַרַיינְגֶעגַאנְגֶען אִין דֶעם ׳חֵדֶר׳ אַרַיין – אוּן עֶר הָאט פַארְשְׁלָאסְן דִי ׳טִיר׳ – אוּן עֶר הָאט גֶעטָאן פְּרָאסְטֶע [פָּשׁוּט אוּן פְּרָאסְט], אוּן הָאט גֶענוּמֶען אַ ׳זַאק׳, אוּן הָאט זִי מִיט גֶעוַואלְד [גֶעצְוִוינְגֶענֶערְהֵייט] אַרַיינְגֶעלֵייגְט אִין ׳זַאק׳ אַרַיין – אוּן עֶר הָאט פוּן אִיר אַרָאפְּגֶענוּמֶען אַלֶע אִירֶע ׳קְלֵיידֶער׳.

אוּן עֶר הָאט אָנְגֶעטָאן דִי ׳קְלֵיידֶער׳ [פוּנֶעם ׳בַּת־קֵיסָר׳] – [פַאר] אַ ׳מַאטְרָאס׳ – אוּן עֶר הָאט אִים פַארְהָאנְגֶען דָאס ׳פָּנִים׳ – אוּן הָאט אִים אַרוֹיסְגֶעשְׁטוּפְּט – אוּן עֶר הָאט צוּ אִים גֶעזָאגְט: ״גֵיי״!

אוּן דֶער ׳מַאטְרָאס׳ – עֶר וֵוייסְט גָארְנִישְׁט וָואס מִיט אִים טוּט זִיךְ!

אוּן תֵּיכֶף וִוי עֶר אִיז אַרוֹיסְגֶעגַאנְגֶען, אוּן דָאס ׳פָּנִים׳ אִיז אִים גֶעוֶוען פַארְהָאנְגֶען – אוּן דָאס ׳חַיִל׳ (דְהַיְינוּ: דִי ׳וַואךְ׳), הָאט נִישְׁט גֶעוואוּסְט (אַז דָאס אִיז נִישְׁט דִי ׳בַּת־קֵיסָר, נָאר אַ ׳מַאטְרָאס׳).

הָאבְּן זֵיי אָנְגֶעהוֹיבְּן מִיט אִים צוּ גֵיין תֵּיכֶף – זֵיי הָאבְּן גֶעמֵיינְט, אַז דָאס אִיז דִי ׳בַּת־קֵיסָר׳!

אוּן דֶער ׳מַאטְרָאס׳ אִיז גֶעגַאנְגֶען מִיט דֶעם ׳חַיִל׳, וואוּ זֵיי הָאבְּן אִים גֶעפִירְט – אוּן עֶר הָאט גָארְנִישְׁט גֶעוואוּסְט וואוּ עֶר אִיז אִין דֶער וֶועלְט – בִּיז עֶר אִיז גֶעקוּמֶען אִין דֶעם ׳חֵדֶר׳ אַרַיין, וָואס דִי ׳בַּת־קֵיסָר׳ אִיז דָארְט גֶעזֶעצְן – הָאט מֶען אִים אָפְּגֶעדֶעקְט [אוֹיפְגֶעדֶעקְט] דָאס ׳פָּנִים׳ – הָאט מֶען דֶערְזֶעהְן: ״אַז דָאס אִיז גָאר אַ ׳מַאטְרָאס׳״ – אִיז גֶעוָוארְן דָארְט, זֵייעֶר אַ וִוילְדֶער ׳רַעַשׁ׳!

(אוּן דֶעם ׳מַאטְרָאס, הָאט מֶען אָנְגֶעפַּאטְשְׁט גַאנְץ גוּט אִין ׳פָּנִים׳ – אוּן מֶען הָאט אִים אַרוֹיסְגֶעשְׁטוּפְּט – וָוארְן עֶר אִיז זִיךְ קַיין ׳חַיָּיב׳ נִישְׁט [עֶר אִיז גָארְנִישְׁט שׁוּלְדִיג], וָוארְן עֶר הָאט גָארְנִישְׁט גֶעוואוּסְט).

אוּן דֶער ׳רוֹצֵחַ׳ הָאט גֶענוּמֶען דִי ׳בַּת־קֵיסָר׳ – אוּן עֶר הָאט גֶעוואוּסְט, אַז מֶען וֶועט אִים בְּוַודְאַי נָאכְיָאגְן.

אִיז עֶר אַרוֹיסְגֶעגַאנְגֶען פוּן דֶער ׳שִׁיף׳ – אוּן עֶר הָאט זִיךְ מִיט אִיר בַּאהַאלְטְן אִין אַ ׳גְרוּבּ׳, וָואס דָארְט אִיז גֶעוֶועוְן ׳רֶעגְן־וַואסֶער׳ – בִּיז דֶער ׳רַעַשׁ׳ וֶועט אִיבֶּערְגֵיין [אַרִיבֶּערְגֵיין].

אוּן [פַּאר] דִי ׳מַאטְרָאסְן׳ פוּן דֶער ׳שִׁיף׳ הָאט עֶר אָנְגֶעזָאגְט: ״אַז זֵיי זָאלְן תֵּיכֶּף אָפְּשְׁנַיידְן דִי ׳אַנְקֶערְס [דִי ׳שִׁיף׳ זָאל אַוֶועקְפָּארְן], אוּן זֵיי זָאלְן תֵּיכֶּף אַנְטְלוֹיפְן – וָוארְן מֶען וֶועט זֵיי בְּוַודְאַי תֵּיכֶּף נָאכְיָאגְן – אוּן ׳שִׁיסְן׳ וֶועט מֶען בְּוַודְאַי נִישְׁט צוּ דֶער ׳שִׁיף׳, מַחֲמַת [צוּלִיבּ] דֶער ׳בַּת־קֵיסָר׳ – וָוארְן זֵיי וֶועלְן זִיךְ מֵיינֶען, אַז זִי אִיז דָארְט אִין דֶער ׳שִׁיף׳ – נָאר זֵיי וֶועלְן אַייךְ נָאכְיָאגְן – אִיבֶּערְדֶעם [צוּלִיבּ דֶעם] זָאלְט אִיר אַנְטְלוֹיפְן תֵּיכֶּף – [אוּן אוֹיבּ] וֶועט מֶען אַייךְ ׳כַאפְּן׳ – וָואס אִיז?״!

אַזוֹי־וִוי דֶער שְׁטֵייגֶער אִיז פוּן ׳רוֹצְחִים׳, [אַז] זֵיי קוּקְן אוֹיף זִיךְ גָארְנִישְׁט (כְּלוֹמַר: זֵיי זֶענֶען זִיךְ מַפְקִיר).

אוּן אַזוֹי אִיז [טַאקֶע] גֶעוֶועוְן – [אַז] סְ׳גֶעוָוארְן אַ גְרוֹיסֶער ׳רַעַשׁ׳ – אוּן מְ׳הָאט זֵיי תֵּיכֶּף נָאכְגֶעיָאגְט! – נָאר מְ׳הָאט זִי דָארְט נִישְׁט גֶעפוּנֶען.

אוּן דֶער ׳רוֹצֵחַ׳ הָאט זִיךְ בַּאהַאלְטְן מִיט אִיר, אִין אַ ׳גְרוּבּ׳ פוּן ׳רֶעגְן־וַואסֶער׳ – אוּן זֵיי זֶענֶען דָארְט גֶעלֶעגְן.

אוּן עֶר הָאט זִי גֶעשְׁרָאקְן [דֶערְשְׁרָאקְן]: ״אַז זִי זָאל נִישְׁט שְׁרֵייעֶן – כְּדֵי מֶענְטְשְׁן זָאלְן נִישְׁט דֶערְהֶערְן״!

אוּן עֶר הָאט צוּ אִיר אַזוֹי גֶעזָאגְט: ״אִיךְ הָאבּ מִיךְ ׳מוֹסֵר־נֶפֶשׁ׳ גֶעוֶועוְן פוּן דַיינֶעטְוֶועגְן, כְּדֵי אִיךְ זָאל דִיךְ ׳כַאפְּן׳ – אוּן אַז אִיךְ זָאל דִיךְ וִוידֶער אָנְוֶוערְן [דֶערְלֵייגְן], אִיז מַיין לֶעבְּן בַּיי מִיר גָארְנִישְׁט וֶוערְד – וָוארְן וַוייל [וִויבַּאלְד] דוּ בִּיזְט שׁוֹין בַּיי מִיר אִין דִי ׳הֶענְט׳, [אִיז] אַז אִיךְ זָאל דִיךְ וִוידֶער אָנְוֶוערְן [דֶערְלֵייגְן], אוּן מְ׳זָאל דִיךְ אָפְּנֶעמֶען פוּן מִיר – אִיז שׁוֹין מַיין לֶעבְּן בַּיי מִיר גָארְנִישְׁט וֶוערְד – דְרוּם [דֶערִיבֶּער] וִויבַּאלְד דוּ וֶועסְט נָאר אַ גֶעשְׁרֵיי טָאן – וֶועל אִיךְ דִיךְ תֵּיכֶּף דֶערְוַוארְגְן [דֶערְוֶוערְגְן] – אוּן לָאז [זָאל] זִיךְ שׁוֹין מִיט מִיר טוּהְן, וָואס סְ׳וֶועט זִיךְ טוּהְן – וָוארְן אִיךְ בִּין שׁוֹין בַּיי מִיר גָארְנִישְׁט וֶוערְד״!

הָאט זִי מוֹרָא גֶעהַאט פַאר אִים (כְּלוֹמַר: דִי ׳בַּת־קֵיסָר׳ וָואס זִי אִיז גֶעלֶעגְן אִין דֶעם ׳גְרוּבּ׳ מִיט דֶעם ׳רוֹצֵחַ׳, הָאט מוֹרָא גֶעהַאט צוּ שְׁרֵייעֶן – וַוייל דֶער ׳רוֹצֵחַ׳ הָאט זִי גֶעשְׁרָאקְן [דֶערְשְׁרָאקְן]).

דֶערְנָאךְ אִיז עֶר אַרוֹיסְגֶעגַאנְגֶען פוּן דָארְט מִיט אִיר – אוּן עֶר הָאט זִי גֶעפִירְט אִין ׳שְׁטָאט׳ – אוּן זֵיי זֶענֶען גֶעגַאנְגֶען אוּן גֶעגַאנְגֶען – אוּן זֵיי זֶענֶען גֶעקוּמֶען צוּ אַ ׳אָרְט׳ – אוּן דֶער ׳רוֹצֵחַ׳ הָאט פַארְשְׁטַאנֶען: ״אַז דָארְט זוּכְט מֶען אוֹיךְ״! – הָאט עֶר זִיךְ מִיט אִיר וִוידֶער בַּאהַאלְטְן אִין אַ ׳מִקְוֶה׳.

אוּן דֶערְנָאךְ אִיז עֶר פוּן דָארְט אוֹיךְ אַרוֹיסְגֶעגַאנְגֶען – אוּן אִיז גֶעקוּמֶען צוּ אַ ׳אַנְדֶער אָרְט׳ – הָאט עֶר זִיךְ דָארְט אוֹיךְ מִיט אִיר בַּאהַאלְטְן, אִין אַ ׳אַנְדֶער וַואסֶער׳.

אוּן אַזוֹי הָאט עֶר זִיךְ מִיט אִיר בַּאהַאלְטְן, אַלֶעמָאל אִין אַ ׳אַנְדֶער וַואסֶער׳ – בִּיז עֶר הָאט זִיךְ מִיט אִיר בַּאהַאלְטְן, אִין דִי

אַלֶע 'זִיבְּן עֶרְלֵיי וַואסֶערְן', וָואס דֶער 'בֶּערְגֶער' הָאט זִיךְ בַּאהַאלְטְן מִיט אִיר 'מוּטֶער', כַּנַ"ל [ווי אויבְּנְדֶערְמַאנְט] – וָואס דָאס זֶענֶען דִי 'זִיבְּן עֵדוּת', כַּנַ"ל [ווי אויבְּנְדֶערְמַאנְט]!

בִּיז עֶר אִיז גֶעקוּמֶען מִיט אִיר אוֹיף דֶעם 'יַם'! הָאט דֶער 'רוֹצֵחַ' דָארְט גֶעזוּכְט, [צוּ טְרֶעפְן] כָאטְשֶׁע אַ 'קְלֵיין שִׁיפְל' פוּן דִי וָואס כַאפְּן 'פִישׁ' – כְּדֵי עֶר זָאל מִיט אִיר אַרִיבֶּער. הָאט עֶר גֶעפוּנֶען אַ 'שִׁיף' – הָאט עֶר גֶענוּמֶען דִי 'בַּת־קֵיסָר'!

אוּן עֶר הָאט זִי נִישְׁט גֶעדַארְפְט, וָוארְן עֶר אִיז גֶעוֶוען אַ 'סָרִיס', כַּנַ"ל [ווי אויבְּנְדֶערְמַאנְט] – נָאר עֶר הָאט גֶעוָואלְט זִי פַארְקוֹיפְן צוּ אַ 'מֶלֶךְ' – אוּן עֶר הָאט מוֹרָא גֶעהַאט: "טָאמֶער וֶועט מֶען זִי אַוֶועקְכַאפְּן בַּיי אִים"?! – אִיז עֶר גֶעגַאנְגֶען, אוּן הָאט זִי אָנְגֶעטָאן אִין [מִיט] 'קְלֵיידֶער' פוּן אַ 'מַאטְרָאס' – הָאט זִי אַ 'פְּנִים' גֶעהַאט ווִי אַ 'זָכָר'.

אוּן דֶער 'רוֹצֵחַ' אִיז מִיט 'אִים' גֶעפָארְן אוֹיף דֶעם 'יַם' (דְהַיְינוּ: מִיט דֶער 'בַּת־קֵיסָר', וָואס מִיר רוּפְן זִי אָן בִּלְשׁוֹן 'זָכָר' – מֵחֲמַת [ווייל] דֶער 'רוֹצֵחַ' הָאט זִי אַזוֹי פַארְשְׁטֶעלְט, כַּנַ"ל [ווי אויבְּנְדֶערְמַאנְט])!

אִיז גֶעקוּמֶען אַ 'שְׁטוּרֶעם־ווינְט' – אוּן הָאט אַוֶועקְגֶעטְרָאגְן דִי 'שִׁיף' צוּ אַ 'בָּארְטְן' – אוּן דִי 'שִׁיף' אִיז צוּבְּרָאכְן גֶעוָוארְן – אוּן זֵיי זֶענֶען גֶעקוּמֶען צוּ דֶעם 'בָּארְטְן' וָואס דָארְט אִיז גֶעוֶוען דִי 'מִדְבָּר', וָואס דָארְט אִיז גֶעזֶעצְן דֶער 'בָּחוּר' הַנַ"ל [דֶעם 'בֶּערְגֶער'ס זוּהְן'].

ווי זֵיי זֶענֶען אַהִינְגֶעקוּמֶען – אוּן דֶער 'גַזְלָן' אִיז גֶענִיט [בַּאקַאנְט] גֶעוֶוען אִין וֶועגְן, אַזוֹי־ווִי זֵייעֶר סֵדֶר אִיז – הָאט עֶר גֶעוואוּסְט: "אַז דָא אִיז אַ 'אָרְט' פוּן 'מִדְבָּר', וָואס קַיין 'שִׁיפְן' קוּמֶען אַהֶער נִישְׁט" – אִיבֶּערְדֶעם [צוּלִיב דֶעם] הָאט עֶר דָא שׁוֹין קַיין מוֹרָא נִישְׁט גֶעהַאט, פַאר קַיין שׁוּם מֶענְטְשְׁן – הָאט עֶר זִי גֶעלָאזְט! זֶענֶען זֵיי גֶעגַאנְגֶען (דְהַיְינוּ: דֶער 'רוֹצֵחַ', אוּן דִי 'בַּת־קֵיסָר') – דֶער אַהֶער, אוּן דֶער אַהֶער – זֵיי זָאלְן זִיךְ זוּכְן עֶפֶּעס 'עֶסְן'!

הָאט זִי זִיךְ דֶערְוַוייטֶערְט פוּן דֶעם 'גַזְלָן'! אוּן דֶער 'גַזְלָן' אִיז גֶעגַאנְגֶען אִין זַיין וֶועג – אוּן עֶר הָאט דֶערְזֶעהְן: "אַז זִי אִיז נִישְׁט דָא נֶעבְּן אִים"! – הָאט עֶר אָנְגֶעהוֹיבְּן צוּ שְׁרֵייעֶן צוּ אִיר!

אוּן זִי הָאט זִיךְ מְיַישֵּׁב גֶעוֶוען – אוּן הָאט אִים גָארְנִישְׁט גֶעעֶנְטְפֶערְט – וָוארְן זִי הָאט זִיךְ גֶעטְרַאכְט: "[ווייבַאלְד] מַיין 'סוֹף' אִיז זִיךְ, [אַז] עֶר וֶועט מִיךְ פַארְקוֹיפְן – [אוֹיבּ אַזוֹי] נָאךְ וָואס [פַארְוָואס] זָאל אִיךְ אִים עֶנְטְפֶערְן?! – [אוּן] אוֹיבּ עֶר וֶועט ווִידֶער אָנְקוּמֶען צוּ מִיר – וֶועל אִיךְ אִים עֶנְטְפֶערְן: [אַז] אִיךְ הָאבּ נִישְׁט גֶעהֶערְט – בִּפְרַט [אַז] הַרְגֶ'עֶנֶען ווִיל עֶר זִיךְ [דָאךְ] מִיךְ נִישְׁט – וָוארְן עֶר ווִיל זִיךְ מִיךְ פַארְקוֹיפְן"!

הָאט זִי אִים [טַאקֶע] נִישְׁט גֶעעֶנְטְפֶערְט – אוּן זִי אִיז וַוייטֶער גֶעגַאנְגֶען!

אוּן דֶער 'גַזְלָן' הָאט זִי גֶעזוּכְט אַהִין אוּן אַהֶער – אוּן עֶר הָאט זִי נִישְׁט גֶעקֶענְט גֶעפִינֶען – אוּן עֶר אִיז וַוייטֶער גֶעגַאנְגֶען – אוּן עֶר הָאט זִי [נָאךְ] אַלְץ נִישְׁט גֶעקֶענְט גֶעפִינֶען! אוּן מִן־הַסְתָּם הָאבְּן אִים [דֶעם 'רוֹצֵחַ־גַזְלָן'] 'חַיוֹת־רָעוֹת' אוֹיפְגֶעגֶעסְן!

שם: ____________

לאמיר זיך פארהערן

די צענטע מעשה - דער בערגיר מיטן אריםאן (8)

א. וואס האט ער איר באוואוזן איינע פון די מאלן וואס זי איז צו אים געקומען?
- ❑ זילבערנע כלים וואס ער האט געהאט
- ❑ די צימער וואס דארט זענען געשטאנען די גאלדענע פייגעלעך
- ❑ביידע תשובות זענען ריכטיג

ב. וואס האט דער רוצח געטאן ווען ער איז אריין אין צימער מיט די טאכטער פון קיסר?
- ❑ ער האט איר מיט געוואלד אריין געלייגט אין א זאק
- ❑ ער האט אראפ גענומען אירע אלע קליידער און האט עס אנגעטאן פאר א מאטראס און פארדעקט זיין פנים
- ❑ ביידע תשובות זענען ריכטיג

ג. וואס האט מען געטאן פאר'ן מאטראס נאכדעם וואס מ'האט געזען אז ער איז אנשטאט די בת קיסר?
- ❑ מ'האט אים פארשיקט
- ❑ מ'האט אים גע'הרג'עט
- ❑ מ'האט אים אנגעפאטשט גאנץ גוט אין פנים און מ'האט אים ארויס געשטופט

ד. וואו האט זיך דער רוצח ערשט באהאלטן מיט די טאכטער פון קיסר?
- ❑ אין א גרוב מיט שלענג און עגדיסן
- ❑ אין א מקוה
- ❑ אין א גרוב מיט רעגן וואסער

ה. אין וועלכע פלעצער האט זיך דער רוצח באהאלטן מיט די טאכטער פון קיסר?
- ❑ אין זיבן פלעצער, א גרוב, מקוה, היילן, פעלדער, וועלדער, מדבריות, טייכן.
- ❑ אין די אלע זיבן וואסערן וואס דער בערגיר האט זיך באהאלטן מיט איר מוטער.
- ❑ אין א גרוב און אין א מקוה

ו. וועלכע קליידער האט דער רוצח אנגעטון די טאכטער פון קיסר?
- ❑ מיט קעניג'ליכע קליידער און זי האט אויסגעזען ווי א קעניג'ן
- ❑ מיט קליידער פון א מאטראס און זי האט אויסגעזען ווי א זכר
- ❑ מיט צוריסענע קליידער און זי האט אויסגעזען ווי א אריםאן

ז. וואס איז געשען מיטן שיף אינמיטן וועג?
- ❑ א שטורעם ווינט האט עס צובראכן
- ❑ עס האט זיך איבערגעדרייט
- ❑ גזלנים האבן עס בארויבט

ח. וואו זענען אנגעקומען דער רוצח און די טאכטער פון קיסר, ווען זיי זענען אראפ פון שיף?
- ❑ צו א פוסטע מדבר
- ❑ צו די מדבר וואו דער קעניג געפינט זיך דארט
- ❑ צו די מדבר וואו דער זוהן פון בערגיר געפינט זיך דארט

ט. וואס האט זי געטון ווען דער רוצח האט געשריגן צו איר?
- ❑ זי האט אים געענטפערט
- ❑ זי האט אים נישט געענטפערט
- ❑ זי האט זיך באהאלטן אונטער א בוים

י. האסטו געלערנט די מעשה פון די וואך?
- ❑ יא
- ❑ ניין
- ❑ א חלק

טיפער געטראכט

וואס האט דער רוצח געזוכט ? - האט ער דאס געטראפן ?

תשובות אויף די פריערדיגע וואך

אויף וועמען נאך ווערט דערמאנט ביי די מעשה אז ער איז א "רוצח" ?

האט דער בחור (הבן הבערגיר) אנגעהויבן צו ריידן מיט כעס און האט געזאגט. דער רוצח.

וועלכע מעשה נאך ווערט דערמאנט "רוצח" ?

סוף מעשה ממלך וקיסר: ווארין היינט איז נאך געווען אין דער שיף דאס גרויסע עשירות פון די רוצחים כנ"ל

במעשה של הבעל תפילה: זיי האבן זיך אויס געקליבן אז רציחה איז דער תכלית.

צו ענטפערן די בחינות און אריינגיין אינעם גורל, 72-3333-5-02 646-585-3040

דָאס שְׁוַוייגְן הָאט גֶעַראטֶעוֶועט

מִיר הָאבְּן גֶעלֶערְנְט אִין דִי מַעֲשֶׂה, וִוי דֶער רוֹצֵחַ הָאט אַרַיינְגֶענַארְט דֶעם קֵייזֶערְ׳ס טָאכְטֶער אוֹיף זַיין שִׁיף. עֶר הָאט פַארְשְׁטַאנֶען אַז מֶען וֶועט אִים נָאכְיָאגְן, הָאט עֶר זִיךְ בַּאהַאלְטְן מִיט אִיר אִין אַ גְרִיבְּל, אָנְזָאגְנְדִיג אִיר, אַז זִי זָאל זִיךְ נִישְׁט דֶערְוַואגְן צוּ שְׁרַייעֶן, וַוייל אוֹיבּ יָא, וֶועט עֶר אִיר גְלַייךְ דֶערְוֶוערְגְן! דֶערְפַאר, הָאט זִי גֶעצִיטֶערְט צוּ שְׁרַייעֶן.

עֶר הָאט אִיר גֶענוּמֶען אוֹיף אַ שִׁיף, געקומען איז א שטורעם ווינט און צוּבְּרָאכְן דִי שִׁיף און געטראגן די שיף צום בָּארְטְן. דָארְט, הָאט עֶר גֶעוואוּסְט אַז קֵיינֶער דְרֵייעֶט זִיךְ נִישְׁט, און דֶערְפַאר הָאט עֶר אִיר גֶעלָאזְט גֵיין אַלֵיין, און זִי הָאט זִיךְ אַבִּיסְל דֶערְוַוייטֶערְט פוּן אִים.

פְּלוּצְלִינְג, הָאט עֶר זִיךְ דֶערְזֶען אַז עֶר זֶעט אִיר נִישְׁט, און עֶר הָאט אָנְגֶעפַאנְגֶען צוּ שְׁרַייעֶן צוּ אִיר, אָבֶּער זִי הָאט גֶעטְרַאכְט צוּ זִיךְ, ׳פַארְוָואס זָאל אִיךְ אִים עֶנְטְפֶערְן? אוֹיבּ עֶר וֶועט מִיר סַייוִוי גֶעפוּנֶען, קֶען אִיךְ אַלְץ טַעֲנָה׳ן אַז אִיךְ הָאבּ נִישְׁט גֶעהֶערְט וִוי עֶר רוּפְט... עֶר וִויל מִיר דָאךְ סַייוִוי פַארְקוֹיפְן!׳. און זִי הָאט אִים נִישְׁט גֶעעֶנְטְפֶערְט.

רְאוּבֵן אִיז וַוייטֶער גֶעגַאנְגֶען יֶעדֶעס מָאל וָואס קוֹבִּי אִיז גֶעקוּמֶען צוּ דִי שְׁטִיבְּלֶעךְ. דָארְטְן הָאט עֶר

גֶעפוּנֶען שִׁיסֶערְס, שְׁוֶוערְד-שְׁפִּילֶעַרַייעֶן, און נָאךְ אַזֶעלְכֶע שְׁפַּאנֶענְדֶע שְׁפִּילֶעַרַייעֶן וָואס עֶר הָאט נָאךְ קֵיינְמָאל נִישְׁט גֶעזֶען און גֶעקֶענְט.

אֵיין טָאג, הָאט רְאוּבֵן גֶעזֶען אַז נֶעבְּן רְאוּבֵן, שְׁטֵייט גַּדִי, אָנְגֶעטוּן מִיט קוּרְצֶע עֶרְמְל, און אוֹיף זַיין הֶעמְד אִיז דָא אַ בִּילְד פוּן אַ גְרוֹיסֶע טַאבֶּע. קוֹבִּי הָאט אָנְגֶעפַאנְגֶען צוּזַאמֶען מִיט גַּדִי צוּ רֶעדְן מִיט אִים מִיט אַ גְרוֹיסְן שְׁמֵייכְל וִוי אַלְטֶע חֲבֵרִים, ״אָה רוּבִּי, קוּם זִיךְ בַּאקֶענֶען מִיט גַּדִי וָואס אִיז אוֹיךְ מַיין חַבֶר. דוּ וֵוייסְט? גַּדִי הָאט פִּיל מֶער פְּרָאפֶעסְיָאנַאלֶע שִׁיסֶערְס וִוי דִי וָואס אִיךְ הָאבּ דִיר גֶעגֶעבְּן...״

גַּדִי הָאט גֶעהַאט אוֹיף זַיין גֶעזִיכְט רִיזִיגֶע מָאדְנֶע קָאלִירְטֶע רִינְדֶעכִיגֶע בְּרִילְן, און עֶר הָאט גֶעשְׁמֵייכְלְט צוּ רוּבִּי אַרוֹיסְנֶעמֶענְדִיג פוּן קֶעשֶׁענֶע אַ צִיגַארֶעטְל און אַרַיינְרוֹיכֶערְנְדִיג בִּיז זַיינֶע נָאז און לוּנְגֶען זֶענֶען גֶעוָוארְן אִינְגַאנְצְן אָנְגֶעפוּלְט.. גַּדִי הָאט זִיךְ צוּהִיסְט, און גֶעפְרֶעגְט רְאוּבֵן, ״וָואס אִיז מִיט דִיר, דוּ וִוילְסְט אוֹיךְ? נֶעם חַבֶר, נֶעם בְּחִנָּם״.

פְּלוּצְלִינְג, הָאט רְאוּבֵן גֶעכַאפְּט אַזַא טְרֵייסְל אִין זַיינֶע בֵּיינֶער - אַזַאנְס וָואס עֶר הָאט נָאךְ קֵיינְמָאל נִישְׁט גֶעשְׁפִּירְט.

וָואס?! רְ-א-וּ-בֵ-ן! אִיךְ בִּין רְאוּבֵן?! בְּלוֹיז פַאר אַ וָואךְ צוּרִיק הָאבּ אִיךְ

המשך אויף זייט 5

טייערע ברסלב׳ע חסידים

היות דער הייליגער רבי האט זייער געווארנט נישט צו מאכן חובות זענען מיר געווען געצווינגען די וואך פרשת משפטים- שקלים נישט ארויסצודרוקן דעם רבי׳נס ליכט׳ אין ארץ ישראל.

מיר האפן זייער אז דער חשוב׳ער ציבור- וועלכער האט א ווארימקייט צו מפיץ זיין דעם ליכט פון צדיק וועלן טרעפן אן עצה דורך תפלה, טירחה, ממון מיר זאלן ווייטער קענען ממשיך זיין מיט די עבודת הקודש.